

Tárgytematika / Course Description

Médiaszociológia

ANTKTB3121

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Varga Balázs

Félév / Semester: 2019/20/2

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 1/1/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A szemeszter során a hallgatók - a korábbi szociológiai tanulmányaikra építve - megismerkedjenek a média működésének társadalmi feltételeivel, hatásmechanizmusaival, a társadalomban betöltött szerepével és funkcióival. Átfogó, megalapozó tudást szerezzenek a médiaelméleti témakörökről és korszerű, a pedagógusi pálya gyakorlatában is jól felhasználható ismereteket sajátítsanak el. A kurzus további célja, hogy hozzásegítse a tanítójelölteket ahhoz, hogy gyarapítsák társadalmi és csoportközi folyamatokkal kapcsolatos ismereteiket, és elősegítse a fiatalok világával kapcsolatos ismeretek bővítését és a diákokkal való kommunikáció sikerességét. A fentiekén túl fontos cél, hogy a megszerzett tudás birtokában a leendő pedagógusok hozzájáruljanak a fiatalok tudatos médiafogyasztóvá neveléséhez.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. A médiaelmélet, mediaszociológia alapfogalmai. A médiatudomány és határterületei. A média funkció és feladatai.
2. A felgyorsult információáramlás és a média térnyerése. Főbb elméletek.
3. A média világának színterei és szereplői. Normatív médiamodell-elméletek.
4. A nyomtatott sajtó, a tömegsajtó története, szerepe és hatása napjainkban.
5. A film és a filmhíradó fejlődése.
6. A rádió és a televízió kialakulása. A magyar rádiózás és televíziózás.
7. Az újmédia kialakulása. Az internet, a multimédia, az interaktivitás.
8. Információcsere a közösségi oldalakon. A közösségi oldalakban rejlő lehetőségek és veszélyek. A közösségi oldalak új generációja.
9. A médiafogyasztási szokások megváltozása.
10. Új jelenségek a médiában.
11. A média teremtette virtuális valóság és annak dilemmái.
12. A média hatása. A médiamanipuláció és területei. Az ifjúságra leselkedő veszélyek.

13. Szakmai és etikai alapelvek a médiában.
  14. A média jogi szabályozása Magyarországon.
  15. A média hatása a művészetre. A vizuális kultúra, a vizuális művészet és a média viszonya.
-

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: órákon való részvétel a TVSZ szerint, valamint egy prezentáció megtartása a megbeszélte témából.

A félév folyamán minden nappali tagozatos hallgatónak kiselőadás formájában ismertetnie kell az általa választott szemináriumi témát. (Nem felolvasásról, kiselőadásról van szó!) Az előadó ismerje a téma szakirodalmát, az esetleges vitás kérdéseket.

A félév zárása: zárthelyi dolgozat, melynek sikeres megírásához az órák anyagának, valamint a kötelező és ajánlott irodalmak kijelölt részeinek ismerete szükséges.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

Bene Zoltánné Pusztai Virág (2015) Médiaelmélet. E-tananyag. Szeged: Szegedi Egyetemi Kiadó – Juhász Gyula Felsőoktatási kiadó.

<http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/MediaelmeletV2/index.html>

Kósa Éva szerk. (2015) Médiaszocializáció. Budapest: Wolters Kluwer Kft.

http://buvosvolgy.hu/dokumentum/102/kosa_mediaszocializacio.pdf

Ajánlott irodalom:

Angelusz Róbert – Tardos Róbert – Terestyéni Tamás szerk. (2007) Média, nyilvánosság, közvélemény. Budapest: Gondolat.

Angelusz Róbert - Tardos Róbert (2002) Televíziós nézői típusok a kereskedelmi televíziók térhódítása nyomán. In: Terestyéni Tamás szerk: Magyarországi médiumok a közvélemény tükrében. Budapest: ORTT.

Ang, Ien (1995) A Dallas és a tömegkultúra ideológiája. Replika 17-18: 201-214.

Antal Zsolt - Gazsó Tibor - Kubinyi Tamás (2005) Médiabefolyásolási technikák kislexikona. Budapest: Századvég.

Antalóczy Tímea (2006) Szomszédok közt. Budapest: Antenna könyvek.

Bajomi-Lázár Péter (2005) Magyar médiatörténet a késő Kádár-kortól az ezredfordulóig. Budapest: Akadémiai Kiadó.

Bajomi Lázár Péter (2006) Manipulál-e a média? Médiakutató 2: 77-90.

Bajomi-Lázár Péter-Monori Áron (2007) A rendszerváltás és az újságírók. Budapest: Antenna Könyvek.

Bajomi-Lázár Péter (2005): A politika mediatizálódása és a média politizálódása. Médiakutató 1: 39–51.

- Bajomi-Lázár Péter (2000) Közzolgálati rádiózás Nyugat-Európában. Budapest: Új Mandátum Kiadó.
- Babbie, Earl (1995) A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest: Balassi Kiadó.
- Bagdikian, Ben H. (2012) Az új médiamonopólium. Budapest: CompLex Kiadó.
- Barbier, Frédéric – Bertho Lavenir, Catherina (2004) A média története. Budapest: Osiris Kiadó.
- Bourdieu, Pierre (2001) Előadások a televízióról. Budapest: Osiris Kiadó.
- Briggs, Asa – Burke, Peter (2004) A média társadalomtörténete. Budapest: Napvilág.
- Császi Lajos (2002) A média rítusai. Budapest: Osiris Kiadó - MTA-ELTE.
- Császi Lajos (2011) A Mónika-jelenség kulturális szociológiája. Budapest: Gondolat Kiadó.
- Frydman, Marcel (2004) Televízió és agresszió. Budapest: Pont Kiadó Kft.
- Gálik Mihály (2003) Médiagazdaságtan. Budapest: Aula Kiadó.
- Gebner, George (2000) A média rejtett üzenete. Budapest: Osiris Kiadó – MTA-ELTE Kommunikációelméleti Kutatócsoport.
- Habermas, J. (1993) A társadalmi nyilvánosság szerkezetváltozása. Századvég – Gondolat Kiadó.
- Horányi Özséb szerk. (2006) A kommunikáció mint participáció. Budapest: AKI-Typotex.
- Hoyer, Svennik (2001) Média a harmadik évezred küszöbén – Forradalmak a kommunikációban. Médiakutató 5: 23-38.
- Kitzinger Dávid (2000) A morális pánik elmélete. Replika 40: 23-48.
- László G. Gerzson (2008) Sztárcsinálók (?) Médiakutató 3: 69-72.
- McQuail, Denis (2003) A tömegkommunikáció elmélete. Budapest: Osiris Kiadó.
- Morley, David (1999) A Nationwide nézői, avagy hogyan értelmezzük a televíziózást? Replika 38: 29-53.
- Muhi Klára – Varró Attila – Pápai Zsolt – Bajomi Lázár Péter (2002) Film- és médiafogalmak kyszótára. Budapest: Korona Kiadó.
- Mumford, Lewis (1986) A gép mítosza. Budapest: Európa Könyvkiadó.
- Stokes, Jane (2008) A média-és kultúrakutatás gyakorlata. Budapest: Gondolat Kiadó.
- Sükösd Miklós – Csermely Ákos szerk. (2001) A hír értékei. Etika és professzionalizmus a mai magyar médiában. Budapest: Média Hungária Könyvek.
- Szávai Ilona szerk. (2010) Tévé előtt – védtelenül? Budapest: Fordulópont.
- Terestyéni Tamás (1995) Közzolgálatosság a médiában. Budapest: Osiris Kiadó - MTA-ELTE.

Győr, 2020. február 4.

Dr. Varga Balázs, egyetemi docens